

Melléklet

A francia – magyar bibliológiai kollokvium előadásai

Március 16.

1. RICHAUDEAU, Francois: A beszélt és az írott nyelv
2. CSÜRÖS Klára: Nemzeti kultúra és történeti bibliológia: a magyar tapasztalatok egy példája
3. LAUFER, Roger: Az informatika a kiadói és a szerkesztői munka szolgálatában
4. ESTIVALS, Robert: A rendszerelmélet alkalmazása az írás tanulmányozására
5. LÖRINCZ Judit: Összehasonlító befogadásvizsgálatok
6. BOUVAIST, Jean-Marie: Interprofesszionális jelenségek a piactudományok könyvkiadásában
7. GUITART, Cécil: A közművelődés keretében folytatott olvasás feltételrendszerének decentralizálása Franciaországban

Március 17.

8. RÓZSA György: A könyvtárak és a dokumentációs központok szervezetének bibliológiai összefüggései
9. MEYRIAT, Jean: A primer és a szekunder rendszerek közötti kölcsönhatások
10. PELACHAUD, Guy: Az adatbankok és az informatizált írás

11. BATICLE, Robert: Beszélt nyelv – írott nyelv, jelentésváltozás és helyesírás
12. SEBESTYÉN György: Az információkereső nyelvek elemzése a bibliológiai fogalmak segítségével
13. SCHUWER, Philippe: A kiadók helyzete napjainkban

Irodalom

- [1] SEBESTYÉN György: Magyar és francia szakemberek tanácskozása a bibliológiáról. = Könyvtáros, 36. köt. 4. sz. 1986. p. 233–235.
- [2] SEBESTYÉN György: Magyar–francia bilaterális bibliológiai kollokvium Budapesten. = Magyar Tudomány, 31. köt. 4. sz. 1986. p. 320–321.
- [3] SEBESTYÉN György: Les recherches bibliologiques en Hongrie. = Bulletin d'Informations Internationales de Bibliologie, 2. köt. 2. sz. 1985. p. 18–19.
- [3] SEBESTYÉN György: A mai francia bibliológiai kutatás főbb tendenciái. = Könyvtári Figyelő, 32. köt. 4. sz. 1986. p. 423–432.

Sebestyén György
(MTA Könyvtára)

ROBUR 1986 – új számítógépek a Regensburgi Egyetemen

ROBUR

A *ROBUR* nevű számítógéprendszer (Rechnerverbundsystem ROBUR) az első kísérlet az NSZK-ban arra, hogy egy egyetem teljes számítógépes ellátását rendszerré szervezzék. A ROBUR kezdetben, az 1970-es években központi, kari és laboratóriumi számítógépekből állt. A mikroszámítógépek 1980 óta alkotják a rendszer negyedik csoportját. A ROBUR rendszerfelépítését és a különböző berendezések havonkénti elhelyezését az 1. ábra mutatja be.

Mikroszámítógépek

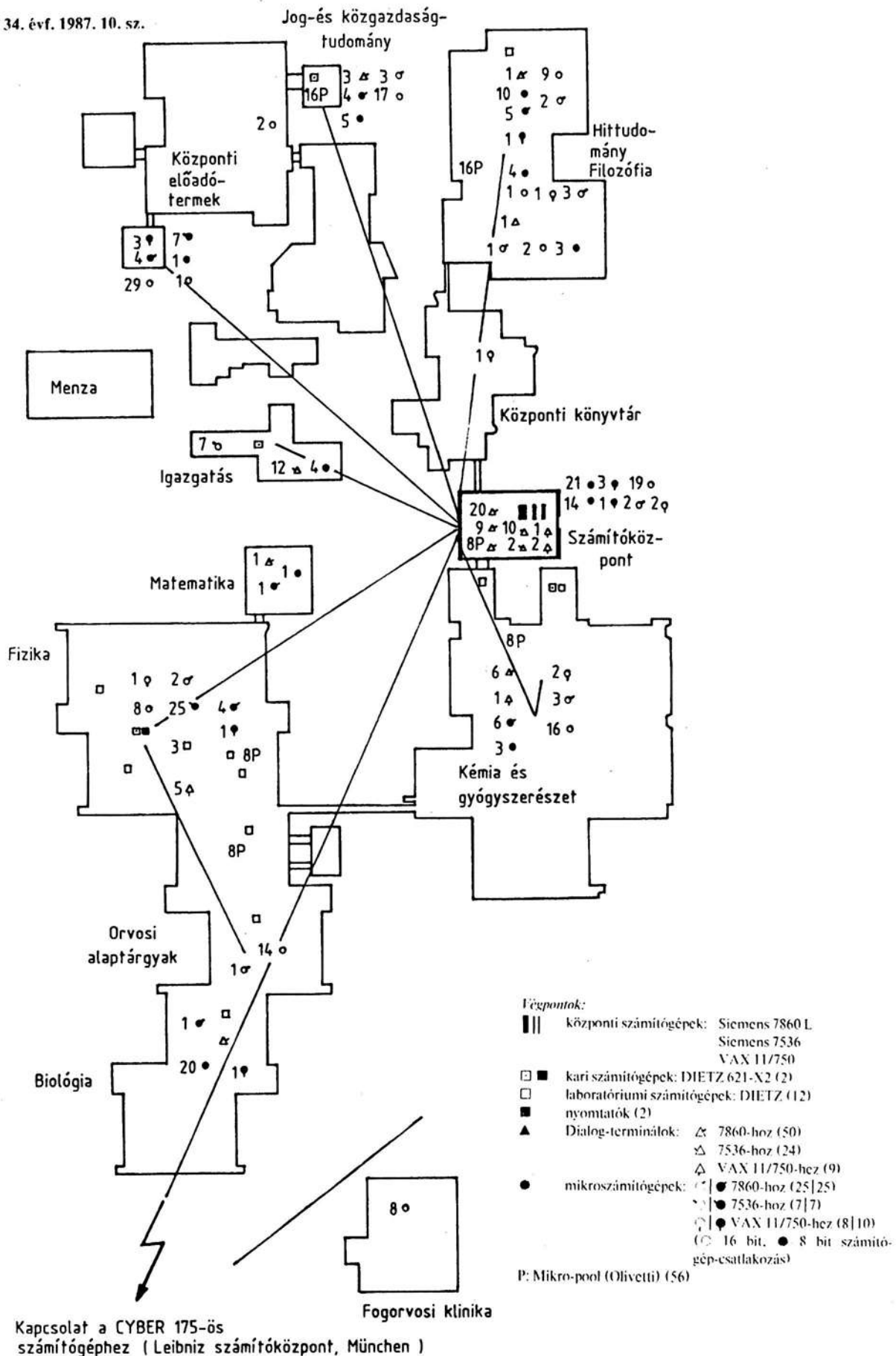
1983 tavaszától különböző gyártmányú mikroszámítógépeket, többek között *Mitsubishi* típusúakat, majd 1984-től *Olivetti M24* típusúakat – utóbbiból egyszerre 183-at – szereztek be. Összesen 333 mikroszámítógépet helyeztek üzembe, de már 1986-ra újabb 100 mikroszámítógépet igényeltek a tanszékek. Az utóbbi évek tapasztalatai alapján az optimális mikroszámítógép-ellátás a következő:

- ◆ tanszékenként legalább 1 db,
- ◆ négy tudományos munkatársnak 1 db,
- ◆ az oktatásban legfeljebb 20 hallgatónak 1 db.

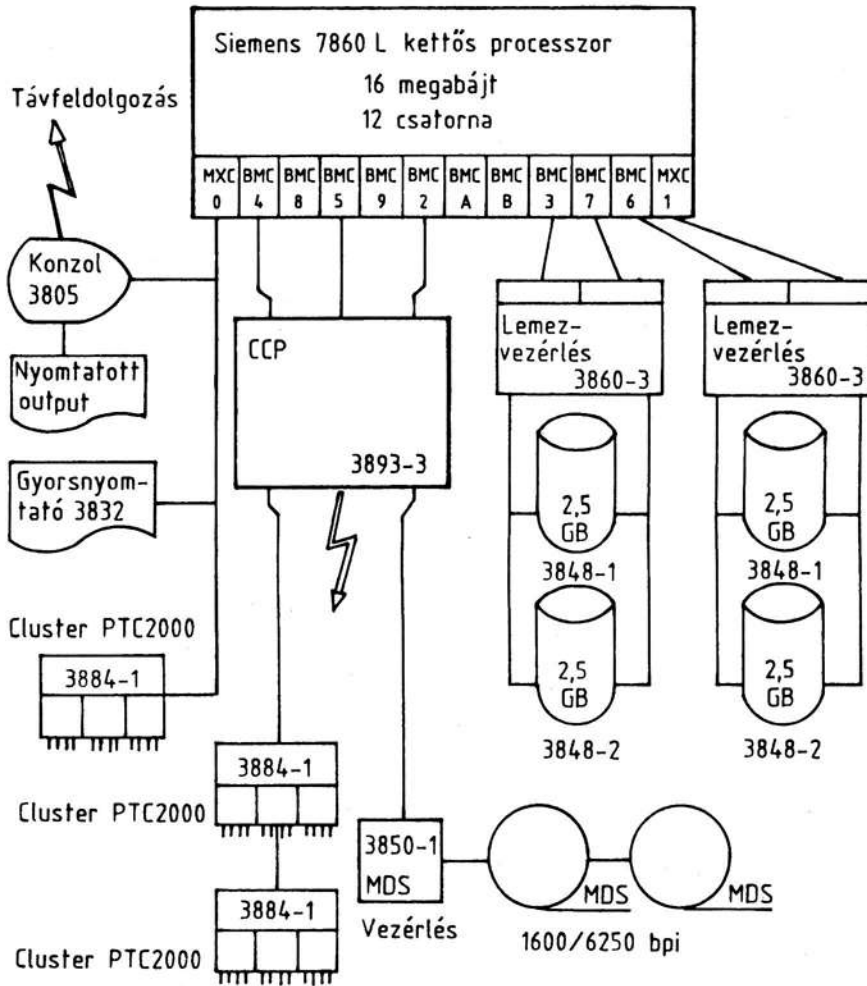
A számítógépes munkahelyek iránti igényt csak 800–1000 gép tudná kielégíteni.

CIP-program

A *CIP-programot* (Computer-Investitions-Program) a DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft = Német Kutatási Közösség) javasolta a kormánzatnak. Eszerint az egyetemeket mikroszámítógép-hálózatokkal kell felszerelni a hallgatók számára. Regensburgban már 1985-ben hat hálózatot szerveztek, a karok közül a fizika, a kémia, a biológia és a számítóközpont 8–8, a közgazdaságtan és a filozófia 16–16 mikrogépet kapott, 830 000 DEM értékben. 1986-ban kb. ugyanennyi gépet állítanak be az oktatómunka és a hallgatók egyéni tanulmányai céljára. A gépeket – nyolcat egy teremben – csoportosan, hálózatba kapcsolva helyezik el, és heti 70 óras használatot biztosítanak.

1. ábra A ROBUR számítógép-hálózat (1986)

2. ábra A Siemens 7860 L konfigurációja

Központi számítógép: Siemens 7860

A számítóközpont 1973–1975 között havi 500 órát üzemelt, Siemens 4005/45 típusal. 1977/78-ban Telefunken TR 440-re cserélték, majd 1982-ben a Digital Equipment cég VAX 11/750-es típusú számítógépét szerezték be. A felmérések szerint ebből a típusból többre lett volna szükség, de az egész egyetem feladatainak ellátásához nem lett volna elegendő. Ezért 1985 januárjában a Siemens 7860-as típust szerelték fel. Egy év múlva a bővítésekkel a számítógép kihasználtsága elérte a havi 990 órát, vagyis a maximális 1000 órás teljesítményt. A háttérkapacitás 4x2,5 GB, amelyhez mintegy 200 terminál és mikroszámítógép csatlakozik. Az új típusra való áttérés a számítóközpont munkatársainak sok munkát jelentett; 200-an végezték el a tanfolyamot a kezelés elsajátítására. A TR 440-et véglegesen kivonták a munkából. A Siemens 7860 L számítógép konfigurációját a 2. ábra mutatja be. A 3. ábra a

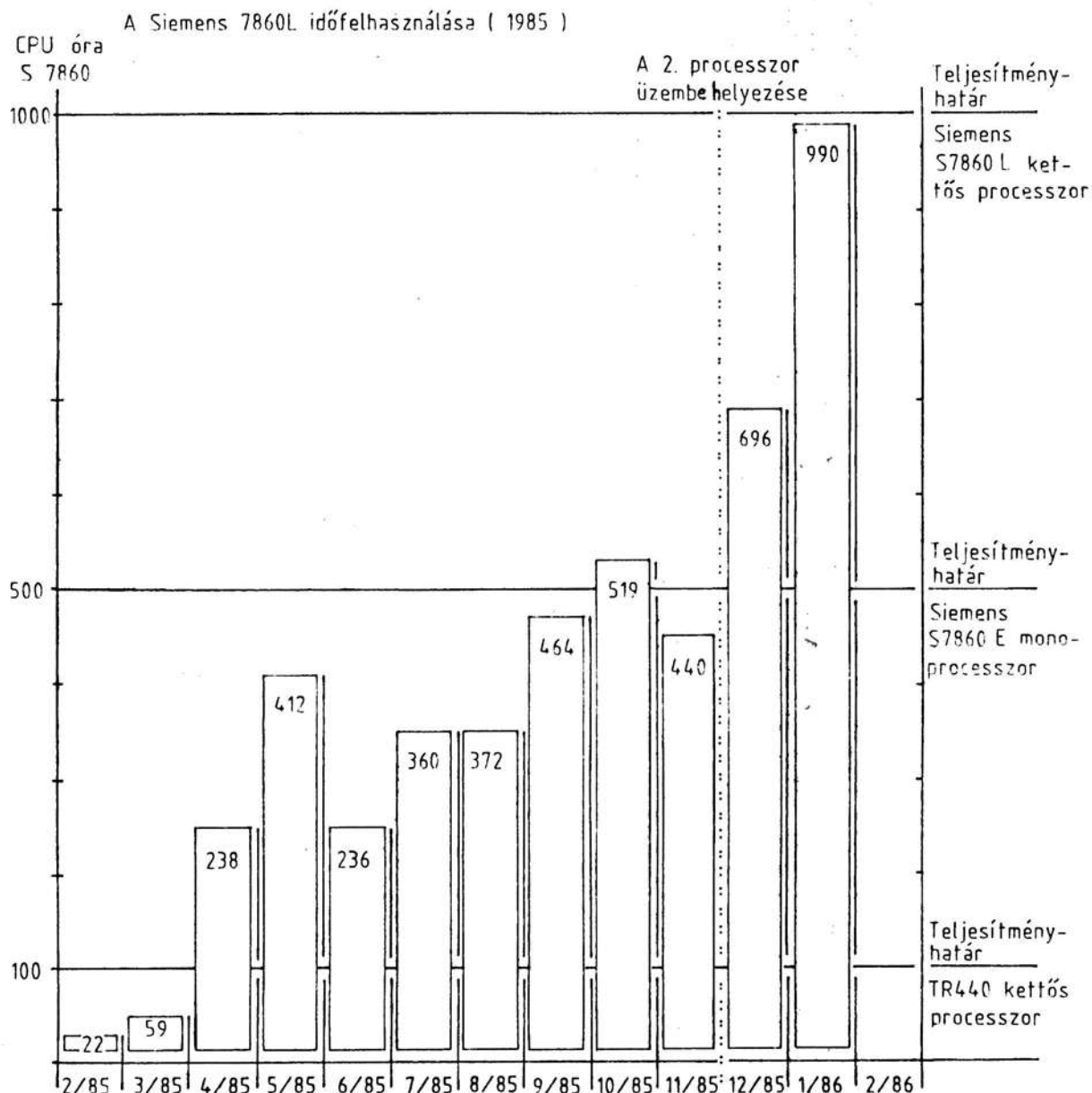
számítóközpont teljesítményét szemlélteti számítógéptípusonként.

Siemens 7536

A Siemens 7536 az Olivetti M24-es mikroszámítógépekkel együtt könyvtári és igazgatási feladatok ellátására alkalmas (4. ábra).

A Datex-P szolgáltatás

A Datex-P szolgáltatás a Német Szövetségi Posta (Deutsche Bundespost) szolgáltatása, amely csomagkapcsolt formában hozzáférést tesz lehetővé külső adatbankokhoz. Előnye, hogy ugyanazt a vonalat egyszerre több felhasználó veheti igénybe. A Datex-P szolgáltatást az egyetemen online információkeresésre, "elektronikus postázásra", tehát leve-

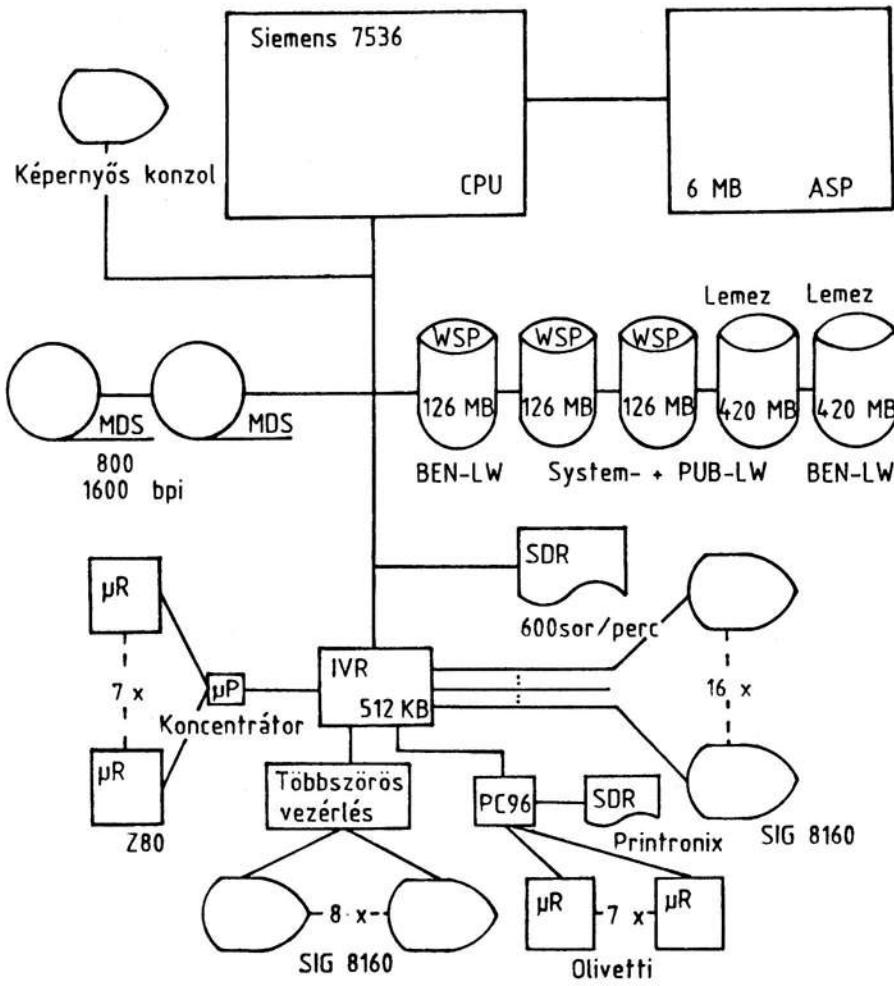
3. ábra Teljesítménystatisztika (1985)

lek, üzenetek továbbítására, valamint a müncheni Leibniz Számítóközpont és a Karlsruheban levő Cyber 205-ös vektorszámítógéphez való kapcsolódáshoz veszik igénybe.

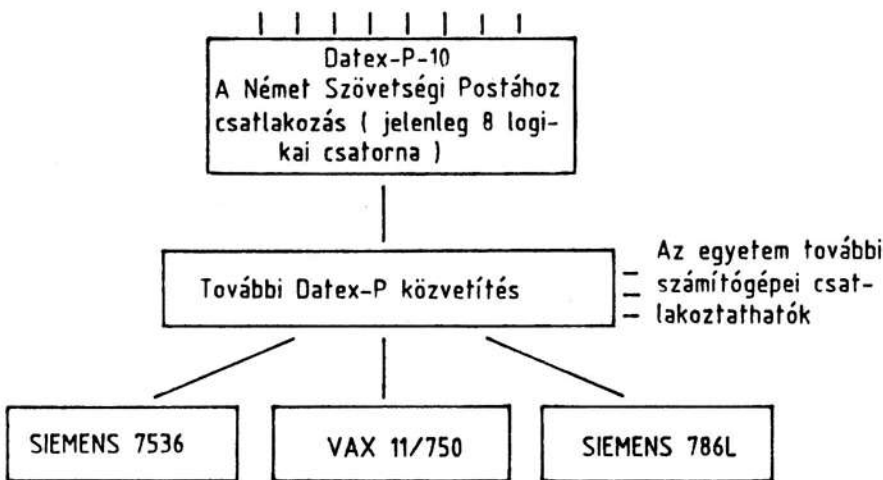
Az 5. ábra bemutatja a közeljövőben megvalósítandó hálózatot, amely szerint a Datex-P szolgáltatás a Siemens 7860, 7536 és a VAX 11/750 minden terminálján hozzáférhető lesz.

Online információkeresés

Az online információkeresés a Datex-P szolgáltatáson keresztül Olivetti M24-es mikroszámítógéppel folyik. A CAS/ONLINE kémiai adatbázist az egyetemek a normál tarifa 10 százalékaért vehetik igénybe, éjjel és délután 14 óra között, vagyis az amerikai csúcsideőn kívüli órákban.

4. ábra A Siemens 7536 konfigurációja

5. ábra A tervezett Datex-P rendszer

A CAS/ONLINE az 1985/86-os tanév óta a hallgatók oktatására és a keresés gyakorlására speciális "tanulófajlt" bocsát rendelkezésre, óránként 85 DEM-ért.

Bajor vektorszámítógép

A Bajor Kulturális Minisztérium (Bayerisches Kultusministerium) tervei szerint 1987-ben Mün-

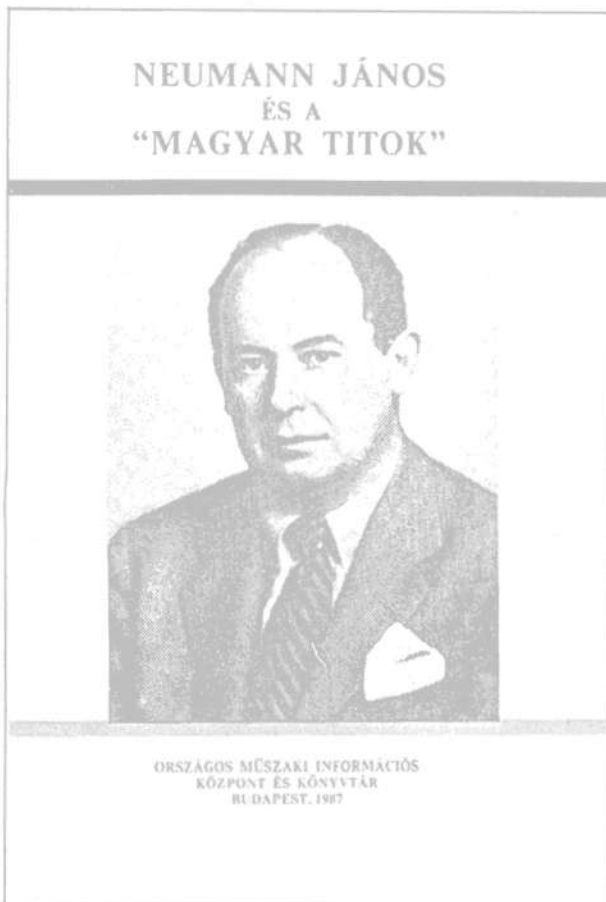
chenben a bajor egyetemek részére vektorparalel-számítógépet helyeznek üzembe.

/KNAUER, B.: **ROBUR 1986** — Neue Rechner in der Universität. = Regensburger Universitätszeitung, 11. köt. 2. sz. 1986. p. 1–7./

(Lécesné Mesterházi-Nagy Márta)

Szabálytalan párhuzamos életrajz

"Nem fogadhatjuk el azt a megállapítást, hogy a magyar szakemberek hasznos mondanivalója az emberiség számára csupán olyan arányú lehet, mint lélekszamarányunk a Föld összlakosságában. Elhatároztuk, hogy megkeressük és összegyűjtjük mindazt a hazai szellemi eredményt, amely ellensúlyozni képes azokat az értékeket, melyeket információs munkánkhoz a világ fejlett országaitól szerzünk be" — mondotta ÁGOSTON MIHÁLY főigazgató az OMIKK centenáriumban. Ennek a kutatómunkának a keretébe tartozik annak feltárása, hogy mi a magyarok szerepe a világ természettudományos és műszaki haladásában. Az OMIKK tudomány- és technikatörténeti műhelye már több ízben jelentkezett (Gábor Dénes-émlékülés — TMT, 33. köt. 4. sz. 1986. p. 188–193.; Magyarok a természettudomány és technika történetében című könyv; Bolyai–Neumann-émlékszoba megnyitása az 1986-os mérnöktalálkozó alkalmából). Ez a sor folytatódott a nemzetközi Neumann-megemlékezés-sorozattal, melynek egyik kezdeményezője és a megnyitó színhelye az OMIKK volt. Ennek újabb állomása a Neumann Jánosról megjelentetett kiadvány.

Neumann János és a "magyar titok" a dokumentumok tükrében

(Válogatta, összeállította, a bevezetést írta: Nagy Ferenc) OMIKK, Budapest, 1987. 247 p.

Nem életrajzot, életrajzokat tart kezében az olvasó a Neumann János halálának 30. évfordulója kapcsán kötetbe rendezett dokumentumgyűjteményben, mégis elmondható: egy lángelme és egy becsületes tudós professzor levelezésének közreadása mindkettejük életrajzához fontos, nélkülözhetetlen adalékokkal szolgál. *Neumann János* — Fejér Lipót szavaival: "hazánk legnagyobb Jancsija" — és *Ortvay Rudolf* 1928 és 1941 között keletkezett levelezése ugyanis túlmutat két közel azonos érdeklődésű tudós gondolatáramán: az e kötetben közölt 60 levél a XX. század igen nehéz időszakának szellemi életére is fényt derít. Arra ugyanis, hogy két, különböző államban, különböző anyagi-szellemi feltételek, más és más egzisztenciális körülmények, társadalmi viszonyok között dolgozó, a közelgő, majd bekövetkező világháború borzalmaival felfogó és tapasztaló tudós egyaránt reagálva az őket — különbözőképpen — fenyegető veszélyekre hogyan fogalmazza meg emberi-tudósi hitvallását, hogyan látja a romba dőléssel fenyegető kultúra jelenét és jövőjét, milyen filozófiai és — ezzel egyre szorosabb összefüggést mutató — matematikai-fizikai problémákkal foglalkozik.